

Українська > Робота і фінанси > Місце роботи > Зарплата та трудовий договір

Зарплата та трудовий договір

Ви знайшли роботу. Ось що вам потрібно знати.

Трудовий договір

Якщо ви працевлаштовані у роботодавця, ви укладаєте трудовий договір. Зазвичай трудовий договір оформляється в письмовій формі, але допустимі і усні договори.

Що міститься в трудовому договорі?

Трудовий договір визначає умови найму, а також права та обов'язки обох сторін. Як мінімум, в комплект входять наступні пункти:

- власне ім'я та ім'я роботодавця;
- дата, з якої починаються трудові відносини
- Майбутня функція в компанії
- Заробітна плата та можливі доплати до заробітної плати
- Тижневий робочий час
- кількість днів відпустки / [Ferien](#) (🔗 саме так у Швейцарії називають дні відпустки)
- Тривалість [Probezeit](#) (🔗 Період часу з коротким терміном попередження, щоб ви та ваш роботодавець могли спочатку з'ясувати, чи підходить вам вакансія.)
- Строк попередження
- Дата закінчення строкового трудового договору
- спеціальні правила, такі як положення про неконкуренцію або регулювання понаднормової роботи

До певних галузей застосовуються спеціальні правила, які викладені в національному або регіональному [Gesamtarbeitsvertrag \(GAV\)](#) (🔗 [Договір, який поширюється на всю професійну групу](#))

Gesamtarbeitsvertrag (GAV) - Спеціальний галузевий контракт

Gesamtarbeitsvertrag (GAV) (🔗 [Договір, який поширюється на всю професійну групу](#)) – це договір, укладений між об'єднаннями роботодавців та об'єднаннями працівників/профспілками.

У ньому вказуються мінімальні вимоги, такі як:

- Мінімальна заробітна плата
- 13. Щомісячна заробітна плата та компенсація
- Продовження виплати заробітної плати у разі непрацездатності у зв'язку з хворобою, материнством та військовою службою
- Кількість днів відпустки / **Ferien** (🔗 [саме так у Швейцарії називають дні відпустки](#))
- Регламент робочого часу
- Продовження захисту від звільнення

У Швейцарії такі контракти існують у різних галузях, наприклад:

- Готельний бізнес / Готельна індустрія
- Роздрібна торгівля (наприклад, Coop, Migros)
- Будівельна торгівля
- Перукарський
- Хлібобулочні / кондитерські вироби
- Поштові та поштові фінанси

 [Список колективних трудових договорів \(CLA\) кантону Санкт-Галлен](#)

Probezeit: Робота під час випробувального терміну

Під час **Probezeit** (🔗 [Період часу з коротким терміном попередження, щоб ви та ваш роботодавець могли спочатку з'ясувати, чи підходить вам вакансія.](#)) Ви та роботодавець попереджені про це за 7 календарних днів. Однак у трудовому договорі також може бути обумовлений менший або довший термін.

Розірвати трудовий договір можна **в будь-який момент** за умови, що роботодавець отримає повідомлення про розірвання не пізніше останнього дня **Probezeit** (🔗 [Період часу з коротким терміном попередження, щоб ви та ваш роботодавець могли спочатку з'ясувати, чи підходить вам вакансія.](#)) терміну. Вам не потрібно вказувати причини звільнення.

Робочий час

У трудовому договорі зазначено, скільки годин на тиждень ви повинні працювати. У середньому люди у Швейцарії працюють 42 години на тиждень.

Закон передбачає максимальну тривалість робочого часу на тиждень:

- 45 годин на промислових підприємствах, а також для офісного персоналу, технічного персоналу та торгового персоналу у великих роздрібних компаніях
- 50 годин для всіх інших

Якщо ви працюєте більше встановленої договором кількості годин, але не перевищуєте максимальну тижневу тривалість робочого часу, ці додаткові години вважаються **понаднормовими**.

За яких умов доводиться працювати понаднормово?

Ваш роботодавець може вимагати від вас працювати понаднормово, якщо:

- Понаднормова робота необхідна.
- Овертайм не є надмірно фізично та розумово важким.
- Дотримуються режиму роботи та щоденних періодів відпочинку.

Навіть якщо ви вирішили для себе працювати понаднормово, ви повинні дотримуватися цих правил.

Як компенсується понаднормова робота?

- Понаднормова робота повинна бути компенсована **надбавкою до заробітної плати** в розмірі 25%.
- Однак понаднормову роботу також можна компенсувати **відпусткою** не меншої тривалості. Для цього потрібна ваша згода та письмова угода між вами та вашим роботодавцем.
- Керівники, які мають контракт з управлінням, як правило, не мають права на надбавку до заробітної плати. Це регулюється трудовим договором.

Ви не можете працювати?

Якщо ви захворіли або отримали травму, ви продовжуватимете отримувати заробітну плату протягом певного періоду часу.

При захворюванні застосовується наступне:

Якщо ви захворіли або погано себе почуваєте під час вагітності, ви повинні якомога швидше повідомити про це свого роботодавця.

Як правило, необхідно пред'явити медичний листок непрацездатності з 3-го дня відсутності. Зверніться до свого роботодавця, щоб дізнатися, яке законодавство застосовується до вас.

Якщо ви можете працювати лише зі зменшеним навантаженням через хворобу або вагітність, лікар повинен вказати в листку непрацездатності максимальну кількість годин, які ви можете відпрацювати на день або на тиждень.

Ви продовжуватимете отримувати свою зарплату протягом певного періоду часу.

У разі нещасного випадку / травми застосовується наступне:

Якнайшвидше повідомте роботодавця про свою травму/нещасний випадок, незалежно від того, сталася вона в робочий час чи у вільний час.

Роботодавець зобов'язаний негайно повідомити про це свою страхову компанію. Вони надішлють вам форму, в якій ви та ваш лікар повинні надати інформацію про травму/нещасний випадок та стан вашого здоров'я.

У Швейцарії роботодавці страхують своїх працівників від наслідків травм, спричинених нещасними випадками. З 3-го дня після ДТП/травми ви отримуватимете **Taggeld** (☺ [Продовження виплати заробітної плати, якщо ви не можете працювати](#)), що дорівнює 80% від заробітної плати.

Taggeld (☺ [Продовження виплати заробітної плати, якщо ви не можете працювати](#)) виплачується незалежно від того, нещасний випадок стався на виробництві (нещасний випадок на виробництві) або у вільний час (нещасний випадок на виробництві).

Єдиний виняток: якщо ви працюєте менше 8 годин на тижневий робочий час, то страхуються тільки нещасні випадки на виробництві.

Захист від звільнення:

Протягом періоду, протягом якого ви перебуваєте на лікарняному, роботодавець не має права вас звільнити, але ви також можете подати заяву про звільнення під час лікарняного.

Припинення трудових відносин / звільнення

І ви, і роботодавець маєте право припинити трудові відносини.

При звільненні з роботи повинні бути дотримані певні умови. У трудовому договорі прописано, чи має бути повідомлення про звільнення в письмовій формі. Якщо ні, достатньо усного повідомлення про розірвання договору.

Строк повідомлення

Якщо Ви бажаєте припинити трудові відносини, Ви повинні дотримуватись **строку попередження**, обумовленого трудовим договором. Якщо ваш трудовий договір **Gesamtarbeitsvertrag (GAV)** (📄 **Договір, який поширюється на всю професійну групу**) не містить строку попередження, застосовуються такі терміни:

- Протягом випробувального терміну на робочому місці: 7 календарних днів
- в 1-й рік трудової діяльності: 1 місяць, звільнення можливе в кінці кожного місяця
- з 2-го по 9-й рік роботи: 2 місяці, в кінці кожного місяця
- з 10-го року роботи: 3 місяці, в кінці кожного місяця.

Строковий трудовий договір автоматично закінчується в обумовлену дату.

Якщо ви не маєте нової роботи після закінчення терміну попередження, ви повинні **zareєструватися як безробітний**.

Захист від звільнення в разі хвороби / травми / нещасного випадку

У разі хвороби або нещасного випадку/травми роботодавець не може звільнити вас. У цих випадках існує захист від звільнення:

- 30 днів на 1-му році роботи
- 90 днів з 2-го - 5-го року працевлаштування
- 180 днів з 6-го року роботи
- під час вагітності та в 16 тижнів після пологів.

У всіх цих випадках роботодавцю доведеться почекати, поки ви повернетесь на роботу. Тільки після цього допускається розірвання договору.

Важливо: як найманий працівник ви також можете розірвати контракт під час періоду блокування.

Що станеться у разі хвороби або травми/нещасного випадку після того, як роботодавець звільнив вас?

Якщо ви захворіли або отримали травму/нещасний випадок після звільнення роботодавцем, термін попередження переривається, якщо ви відсутні через хворобу або нещасний випадок. Дедлайн продовжиться, як тільки ви зможете повернутися до роботи, і буде продовжено до наступної можливої дати звільнення (наприклад, до кінця місяця).

Зверніть увагу: якщо ви розірвали трудові відносини за власним бажанням, цей період блокування не застосовується.

Arbeitszeugnis: Довідка роботодавця / довідка з місця роботи

Коли трудові відносини закінчаться, ви отримаєте довідку з місця роботи або, як правило, **Arbeitszeugnis** (📄 **Оцінка / свідчення роботодавця про виконання Вашої роботи**). Це стане в нагоді, коли ви влаштуєтесь на нову роботу.

У **Arbeitszeugnis** (📄 **Оцінка / свідчення роботодавця про виконання Вашої роботи**) зазначається:

- Початок і закінчення трудових відносин
 - Ваші функції та діяльність на робочому місці
 - Ваше робоче навантаження у відсотках
 - оцінка якості Вашої роботи
 - Оцінка вашої поведінки
 - Причина видачі **Arbeitszeugnis** (📄 **Оцінка / свідчення роботодавця про виконання Вашої роботи**) (звільнення, зміна керівника, нова посада тощо)
-

Консультаційні центри профспілок та об'єднань працівників

Профспілка УНІА

Унія є найбільшою профспілкою Швейцарії. Вона є міжгалузеву та організовує працівників промисловості, торгівлі, будівництва та приватного сектору послуг. Унія також керує найбільшим фондом страхування на випадок безробіття у Швейцарії.

[↗ Відповіді від сервісу Unia CLA](#)

Профспілка «Сина»

Як профспілка, «Сина» представляє працівників усіх професій у торгівлі, сфері послуг та промисловості. Консультанти розмовляють німецькою, французькою, італійською, іспанською, португальською, хорватською та англійською мовами.

[↗ Регіон Сина, Східна Швейцарія](#)

СGB Швейцарська конфедерація профспілок

20 профспілок об'єднали зусилля у Швейцарську конфедерацію профспілок і утворили найбільшу парасолькову організацію інтересів працівників у Швейцарії.

[↗ Теми SGB](#)

Travail.Suisse

Travail.Suisse – це незалежна парасолькова організація співробітників, до якої належать 10 асоціацій. Ці асоціації представляють 150 000 членів з широкого кола галузей і сфер приватного сектора та державної служби.

[↗ Інформація та поради](#)

Профспілка Синдіком

syndicom організовує співробітників на ринку пошти, кур'єрської, експрес-доставки, посилок (включаючи логістику), пошти, трафіку та інфраструктури, телекомунікацій, IT, колл-центрів, телекомунікаційної галузі, графіки та упаковки, книжкової та медіа-торгівлі, преси та електронних засобів масової інформації та візуальної комунікації.

[↗ Безкоштовний путівник Syndicom](#)

Готель і гастро Юніон

Професійна організація для готельно-ресторанної, готельної та хлібопекарської галузей

[↗ Готель і гастро Юніон](#)

Заробітної плати

За виконану роботу ви будете отримувати заробітну плату.

Справедлива заробітна плата

Якщо ви хочете дізнатися, яка середня зарплата, яка зазвичай виплачується на місяць у Швейцарії за певну роботу, ви можете скористатися **національним калькулятором** зарплати. Між кантонами є серйозні відмінності, тому в Цюріху ви можете заробляти більше, ніж у Санкт-Галлені.

Мінімальна заробітна плата

У Швейцарії на національному рівні немає мінімальної заробітної плати. Кантон Санкт-Галлен також не визначив мінімальну заробітну плату. З цією метою профспілки та об'єднання роботодавців домовилися про мінімальну заробітну плату в деяких секторах. Їх можна знайти в колективному або типовому трудовому договорі.

Однак у міжнародному порівнянні заробітна плата у Швейцарії, як правило, висока, навіть незважаючи на те, що в країні немає мінімальної заробітної плати.

Рівна оплата праці

Федеральна конституція і Закон про рівність вимагають рівної оплати праці для чоловіків і жінок. Це означає, що жінка і чоловік повинні отримувати однакову заробітну плату за рівну роботу.

Калькулятор розрахунку заробітної плати

 [Національний калькулятор розрахунку заробітної плати](#)

 [Salarium - Статистичний калькулятор заробітної плати](#)

Виплата заробітної плати

Ваш роботодавець зазвичай перераховує виплату заробітної плати на ваш банківський або поштовий рахунок наприкінці кожного місяця.

Як правило, узгоджується **почасова оплата** праці. Заробітна плата визначається відповідно до відпрацьованих годин:

- Погодинна оплата праці
- Денна заробітна плата
- Щотижнева оплата
- Місячна заробітна плата

Відрядна заробітна плата

Відрядна заробітна плата безпосередньо залежить від виконаної роботи (наприклад, відрядної роботи). Чим швидше ви працюєте, тим вище заробітна плата за одиницю часу.

Розрахунково-платіжна відомість та довідка про заробітну плату

Як працівник, ви отримуєте **платіжну відомість** наприкінці робочого місяця. На ньому ви побачите реквізити своєї платіжної відомості.

Довідка про заробітну плату - це форма, яка призначена для вас як працівника. У ньому наводиться інформація про отриману заробітну плату. Він включає всі складові заробітної плати, неоплачувані витрати на робочу силу та соціальні виплати.

Ваш роботодавець зобов'язаний щороку видавати довідку про заробітну плату. Зазвичай ви отримуєте його наприкінці січня. Якщо у вас є кілька робіт або ви змінили роботу протягом року, ви отримуєте одну довідку про заробітну плату для кожної роботи.

Довідка про заробітну плату є найважливішим документом для річної **податкової декларації**.

Зразки документів

 [Beispiel Lohnabrechnung](#)   PDF, 232 kB

 [Beispiel Lohnausweis](#) PDF, 696 kB

Соціальне забезпечення

Детальна інформація про соціальне забезпечення

[Соціальне забезпечення](#)

[Детальна інформація про всі програми соціального страхування](#) [deutsch](#)

[Калькулятор внесків на соціальне страхування](#)

Страхування від нещасних випадків

У Швейцарії всі люди повинні бути застраховані від нещасних випадків. Роботодавці зобов'язані застрахувати всіх працівників страхуванням від нещасних випадків:

- Якщо ви працевлаштовані, ви зареєстровані в страховій компанії від нещасних випадків через свого роботодавця. З вашої заробітної плати буде вираховано страховий внесок. Це стосується і людей, які працюють вдома, і стажерів.
- Якщо ви працюєте менше 8 годин на тиждень або є самозайнятою особою, ви повинні оформити страхування від нещасних випадків самостійно. Ви можете взяти його як доповнення до свого **медичного страхування**. Перевірте свій поліс медичного страхування.
- Якщо ви зареєстровані як безробітний і отримуєте допомогу по безробіттю, ви автоматично застраховані в **Suva** ([?](#)) **Найбільша в Швейцарії компанія зі страхування від нещасних випадків**). Страховий внесок вираховується з допомоги по безробіттю.

Допомога на сім'ю

Наймані працівники та самозайняті особи можуть отримувати сімейну допомогу.

Ви повинні подати заяву на отримання допомоги на сім'ю в таких місцях:

- в якості найманого працівника: через свого роботодавця в **Familienausgleichskasse FAK** ([?](#) Компенсаційний офіс регулює сімейні виплати)
- Якщо ви є самозайнятою **Ausgleichskasse** ([?](#) Компенсаційні відомства адмініструють швейцарську систему соціального забезпечення. Ви несете відповідальність за виплату виплат за цими страховками), до якого ви належите.

Сімейні виплати працівникам

[Форми і листочки](#)

Сімейні виплати працевлаштованим особам

[Інформація та форми SVA St. Gallen](#)

Інформація про трудове законодавство

Контактні пункти

Знайдіть потрібну контактну точку, пораду або орган влади у вашому регіоні: [Контактні пункти](#)

© 2024 Informationsplattform für Zugewanderte im Kanton St. Gallen